

Fyresdal kommune
Klokkarhamaren 6
3870 FYRESDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Arne Christian Geving, 33372351

Tillatelse til skadefelling av én ulv i Seljord, Vinje, Tokke, Kviteseid, Fyresdal og Nissedal kommuner

Vi viser til e-post fra Kviteseid sauealslag ved Olav Brauti datert 29.05.2022, vedrørende søknad om skadefellingstillatelse på én ulv i området som tilsvarer gamle Telemark fylke. Etter dialog med Aslak Momrak-Haugan søkes det også om tillatelse til bruk av løs på drevet halsende hund under fellingsforsøket.

Bakgrunn

Bakgrunnen for søknaden er at Statens naturoppsyn (SNO) har registrert 6 døde sau (1 søye og 5 lam, hvorav 3 dyr er dokumentert tatt av ulv) nær Seljord sentrum. Skadene er av SNO vurdert til å være ferske (trolig tatt natt til søndag 29. 05. 2022). Det har den siste uken vært flere observasjoner av antatt ulv i Jondalen i Kongsberg kommune. Et foto tatt i dette området er dokumentert som antatt sikkert ulv av SNO. Statsforvalteren Oslo og Viken har den siste tiden mottatt meldinger om at en ulv har oppholdt seg i dette området i flere dager. På bakgrunn av dette søkte Sandsvær/Kongsberg beitelag om en skadefellingstillatelse. Bakgrunnen for søknaden var at flere beitebrukere i området er avhengig av å kunne slippe sauene på utmarksbeite innen kort tid. I tillegg går det flere besetninger på innmarksbeiter i områdene rundt observasjonen. Beitelaget uttrykte bekymring for at ulven kunne bli værende i området ved beiteslipp siden den allerede har oppholdt seg i dette området ca. en uke. Statsforvalteren i Oslo og Viken regnet med at dette er den samme ulven som først ble observert på Hurum i Asker og som beveget seg sør-vestover til Kongsberg-området. Siden Statsforvalteren ventet på svar på innsendte DNA-prøve fra ekskrement fra denne ulven, ble det besluttet å vente med å gi en skadefellingstillatelse til DNA-svarene forelå. Den 24.05.2022 mottok Statsforvalteren i Oslo og Viken svar på den innsendte DNA-prøven. Prøven kunne med stor grad av sikkerhet sies å være fra hund, og ikke den aktuelle ulven. På bakgrunn av dette og overnevnt informasjon innvilget Statsforvalteren en skadefellingstillatelse for deler av Kongsberg, Flesberg og Notodden kommuner (Notodden var i samråd med Statsforvalteren i Vestfold og Telemark). I ettertid har det vært observasjoner og spor som kan tyde på at ulven har beveget seg vestover. Siste melding er at det er dokumentert tap av sau til ulv, og observasjon av ulv ved Seljord sentrum.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9. Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

I perioden 16. februar til 31. mai er myndighet til å fatte vedtak om skadefelling tillagt Miljødirektoratet jf. rovviltforskriften § 7 jf. § 13. Miljødirektoratet har i vedtak av 21.4.2022 delegert denne myndigheten til Statsforvalterne for perioden 21. april til 31. mai for områder utenfor ulvesonen. Samlet kvote for hele landet er pr. dags dato 5 dyr.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Statsforvalterens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til rapporter fra Rovdata/Høgskolen i Innlandet og Miljødirektoratets vedtak av 21.04.2022 om kvote for betinget skadefelling av ulv.

"Føre-var-prinsippet" i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, jf. § 10. Statsforvalteren viser til at kommunene Seljord, Vinje, Tokke, Kviteseid, Fyresdal og Nissedal ligger utenfor ulvesonen og ut ifra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Dersom det skulle dukke opp DNA-prøver vil disse bli sendt til testing fortløpende og dersom individet viser seg å være genetisk verdifullt for den skandinaviske ulvebestanden, må det gjøres en ny vurdering av evt. andre tiltak enn felling. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her. Når det gjelder rovviltforskriftens § 9 annet ledd bokstavene b og c foreligger det dokumentert skade forårsaket av ulv.

Erfaringer med ulv i områder der det beiter sau på utmarksbeiter er at skadepotensialet er høyt. I det aktuelle området hvor ulven sist er observert, og det er gjort skade, er det flere besetninger med dyr på innmarksbeiter. Her går sauene innenfor ordinære gjerder, og ikke rovdyravvisende gjerder. Beitelagene er avhengig av å slippe sauene på utmarksbeite rundt 1. juni. Ulven har trolig kommet øst fra, ettersom det er ulveobservasjoner av ulv i Darbu og Jondalen den siste uka. Statsforvalteren vil ikke utelukke at det kan være mer enn en ulv det dreier seg om, men finner det sannsynlig at det er det samme individet. Statsforvalteren vurderer skadepotensialet til å være stort dersom ulv kommer seg inn på innmarksbeiter med sau på beite, og det vil være stort dersom ulven skal ha tilhold i områder hvor det slippes mye beitedyr i utmark. Statsforvalteren legger vekt på dokumentert skade, og at det har kommet inn både dokumentert og udokumentert observasjoner i form av spor og bilder av en ulv som skal ha beveget seg i dette området.

Statsforvalteren anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d. Området hvor ulven oppholder seg, og hvor skadefelling vurderes, er innenfor beiteprioriterte områder, og det vil i nær fremtid slippes et stort antall sau på utmarksbeite i disse områdene. Statsforvalteren

viser i den sammenheng til rovviltforliket hvor det kommer frem at soneinndelingen skal forvaltes tydelig. Dette innebærer blant annet at beitenæringen skal tilpasses rovvilt i rovviltprioriterte områder, mens det i beiteprioriterte områder skal være lav terskel for uttak av rovvilt. Disse føringene ligger også i den regionale forvaltningsplanen for rovvilt hvor det kommer frem at det skal være lav terskel for innvilgelse av skadefellingstillatelse på ulv utenfor ulvesonen. Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet nå og i nær framtid, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på ulven.

Etter instruks fra Miljødirektoratet 21. mai 2018 skal Statsforvalteren ved vedtak om skadefelling på ulv beskrive hvilken innsats som er gjort for å avdekke genetisk status, samt beskrive andre relevante vurderinger knyttet til dette. Under fellingsforsøk på ulven i Viken, på det vi med stor sikkerhet antar er samme ulv, ble det samlet inn to DNA-prøver. Disse har ikke hatt treff på ulv, svarene kom tilbake som rødrev og hund. SNO har samlet nye prøver i forbindelse med at ulven har tatt lam ved Seljord. Statsforvalter vil be om framskyndet analyse av disse prøvene. Det er utfordrende å samle materiale for DNA-analyse på barmark, og det har i dette tilfellet ikke mulig å avdekke ulvens genetiske status så langt. Sannsynligheten for at den aktuelle ulven er genetisk verdifull er etter Statsforvalterens vurdering lav. Skadepotensialet må derfor veie tyngre enn usikkerheten knyttet til individets genetiske status i denne saken. Statsforvalteren har som vilkår for denne tillatelsen at fellingslaget skal samle inn hår- og møkkprøver for DNA-analyse dersom de kommer over dette. SNO samler også inn prøver til DNA-analyse dersom de kommer over dette i forbindelse med sitt arbeid.

Fellingsleder har bedt om at det åpnes for mulighet til bruk av løs på drevet halsende hund. Statsforvalteren viser til Klima- og miljødepartementets tiltakspakke for å gjøre det lettere å felle ulv utenfor ulvesonen. Her åpnes det for å bruke løs på drevet halsende hund fra dag én der dette kan være et hensiktsmessig virkemiddel for å oppnå uttak. Det er et vilkår at beitelagene i det aktuelle området er enig i at slik hund kan brukes. Fellingslaget må også innhente dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsen i den aktuelle kommunen. Det er nå på våren en spesielt sårbar tid for vilt med yngle- og hekketid. Statsforvalteren understreker derfor at det er særdeles viktig at eventuell bruk av løs hund gjøres på en måte som reduserer faren for forstyrrelse av annet vilt til et minimum. Hundene skal ha på seg peiler og må hentes inn dersom det viser seg at de ikke lenger følger ulvesporet. Videre må slike hunder bare slippes på helt ferske spor som en med sikkerhet vet at er etter den aktuelle ulven. For å systematisere erfaring med bruk av slik hund, skal det innen en måned rapporteres til Miljødirektoratet om bruk og effekt av tiltaket.

Vedtak

Ut fra en samlet vurdering, med vektlegging av skadepotensialet for dyr på innmarksbeiter og potensialet for fremtidige skader dersom ulven blir værende i området ved beiteslipp på utmark, gir Statsforvalteren i Vestfold og Telemark tillatelse til skadefelling av én - 1 - ulv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som kommer frem av vilkårene for tillatelsen. Regional fellingsleder Aslak Momrak-Haugan får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket. Fellingstillatelsen gis til Fyresdal kommune som er «vertskommune» for fellingsleder, og vil ivareta godtgjøring og utgifter knyttet til fellingsforsøket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen

1. Fellingsområdet er avgrenset til Seljord, Vinje, Tokke, Kviteseid, Fyresdal og Nissedal kommuner.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av én - 1 - ulv i tidsrommet 29.05.2022 kl. 17:00 til 7.06.2022 kl. 17:00.
3. Regional fellingsleder Aslak Momrak-Haugan leder gjennomføringen av fellingsforsøket. Det er kun personer utpekt av fellingsleder som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Liste over deltakere skal oversendes Statsforvalteren i etterkant av fellingsforsøket. Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere -

skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.

4. I henhold til rovviltforskriften § 9 a skal deltakere på fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på inntil kr 50 000. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600 pr deltaker pr døgn. Jamfør forskriftens §9 gis det i tillegg tilsagn om inntil kr 10 000 til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke godtgjøring). Rammen er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingene ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må fellingsleder ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant. Fyresdal kommune er vertskommune for regional fellingsleder, og godtgjøringen vil utbetales til kommunen etter søknad i etterkant av fellingsforsøket.

5. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes, ble det i 2019 etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Det stilles krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no, se også vedlagte veiledning for rapportering. Fellingsleder skal rapportere til Statsforvalter om forbruk av rammen innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk. Dersom rapporteringen over ressursbruk i Miljøvedtaksregisteret er fyllestgjørende, er det ikke behov for egen rapportering til Statsforvalteren om ressursbruk.

6. Ulv som blir felt i samsvar med denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Håndtering av felt ulv avklares med Statsforvalteren.

7. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren, SNO eller politiet krever dette.

8. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf § 15 og 16.

9. Felling eller forsøk på felling av ulv skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren og politiet. Dersom ulv skadeskytes, avgjør Statsforvalteren hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.

10. Fellingslaget skal melde tilbake til Statsforvalteren minimum en gang pr. døgn om gjennomføringen av fellingsforsøket. Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Statsforvalteren varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart. Statsforvalteren kontaktes på tlf. nr. 900 43 915.

11. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet enten digitalt eller på papir og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

12. Statsforvalteren kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

13. Det er gitt tillatelse til at hundefører kan bruke lys under fellingsforsøket. Denne tillatelsen gjelder kunne hundefører slik at det er mulig å felle ulven under kontrollerte former under en evt. stå-los.

14. Det gis tillatelse til å bruke løs på drevet halsende hund på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;

a. Hunden(e) skal ha gps-sender.

b. Hunden(e) skal bare slippes på ferske spor som en vet sikkert er fra ulv.

c. Dersom hunden slår over på annet vilt eller husdyr skal hundefører være i stand til raskt å ta inn hunden.

d. Husdyreiere i området må godkjenne at hund kan slippes.

e. Kommunen må ha gitt dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven.

f. Senest en måned etter at løs på drevet, halsende hund er brukt skal det sendes rapport til Miljødirektoratet med kopi til Statsforvalteren. Av rapporten skal det framgå hvordan slik hund er brukt og effekten av dette. Det skal ligge med utskrift eller fil av gps-logg fra hundepiler.

15. Ved funn av genetisk materiale fra ulven, for eksempel hår, avføring eller urin, skal skadefellingslaget umiddelbart kontakte SNO for å få sikre dette materialet slik at det kan sendes inn til genetisk analyse.

Klageadgang

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er tre – 3 – uker fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Grethe Helgås (e.f.)
direktør

Arne Christian Geving
fagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Sør-Øst politidistrikt	Postboks 2073	3103	TØNSBERG
Olav Brauti	Tveitgrendvegen 34	3850	KVITSEID
Tokke kommune	Storvegen 60	3880	DALEN
Kviteseid kommune	Kviteseidgata 13	3850	KVITSEID
Vinje kommune	Vinjevegen 192	3890	VINJE
Seljord kommune	Brøløsvegen 13 A	3840	SELJORD
Nissedal kommune	Treungvegen 398	3855	TREUNGEN
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Statens naturoppsyn v/ Espen Marker			